

РЕШЕНИЕ

№ 742

гр. София, 10.02.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 15 състав, в публично заседание на 02.02.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Полина Якимова

при участието на секретаря Клавдия Дали, като разгледа дело номер **8871** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.1, ал.2 от ЗОДОВ вр. чл.203–207 от АПК.

С постъпила в СРС на 20.03.2019г. искова молба, поправена с молби от 4.10.2019г. и от 7.10.2020г. Т. А. Т. чрез адв. А. П. е предявила срещу Главна дирекция „Гранична полиция“ и Министерството на вътрешните работи иск за обезщетение на неимуществени вреди в размер на 5000 лв., претърпени от незаконосъобразни действия на служители на ГКПП И., изразяващи се в незаконното сваляне от автобус, задържане и съставяне на протокол за полицейско предупреждение на 24.09.2018г. и бездействието на служители на МВР, които не са отразили в съответната информационна система съдебен акт – влязло в сила протоколно определение, с което е отменена наложена спрямо ищцата мярка за процесуална принуда „забрана за напускане на пределите на Република България“.

Ищцата поддържа, че с протоколно определение от 12.07.2018г. по н о х дело № 6823/2018г. на СРС, НО, 135 с-в е отменена наложената ѝ от СРП мярка за процесуална принуда „забрана за напускане пределите на Република България“ по пр. пр. 43328/2017г. След влизане в сила на съдебния акт Т. предприела пътуване в Република Гърция заедно със сина и баща си. На 24.09.2018г. при рутинна проверка на ГКПП И. е свалена от автобуса от служители на „Гранична полиция“ и задържана в служебно помещение за около час и половина. Служител на „Гранична полиция“ обяснил на ищцата, че е нарушила наложената мярка за процесуална принуда, което не отговаряло на истината, защото Т. показала влязъл в сила съдебен акт за отмяната ѝ. Определението не било зачетено с аргумент, че в информационната система не е

отразено вдигането на мярката. На 24.09.2018г. в 16,15 ч. спрямо Т. е съставен протокол за полицейско предупреждение. Когато се върнала в автобуса, ищцата станала обект на неудобни въпроси и хули от останалите пътници, които недоволствали от предизвиканото от ищцата забавяне на пътуването. Т. изпитала силен срам и душевна болка от действията на служителите на ГКПП И.. Почувствала, че е жертва на пропуск да бъде отразена отмяната на мярката за процесуална принуда. Ответникът МВР в писмения отговор на исковата молба сочи, че исковете са недопустими за разглеждане от АССГ ако се квалифицират по чл.2, ал.1 ЗОДОВ; че ГД „Гранична полиция“ е юридическо лице по силата на чл.37, ал.2 ЗМВР, поради което искът, касаещ действията на служителите на ГКПП И., е недопустим срещу МВР. Липсва отменен административен акт, доколкото протоколът за полицейско предупреждение няма характеристиките на такъв. По отношение на Т. са предприети действия съобразно Инstrukция № 81213-813/ 9.07.2015г. за реда и организацията на граничните проверки на граничните контролно-пропускателни пунктове. Оспорва се твърдението на ищцата, че при граничната проверка е представила протоколно определение, с което е отменена наложената ѝ мярка за процесуална принуда с аргумент, че такова обстоятелство не е отразено в ДЗ № 5395-15061/ 24.09.2018г. на началник екип на ГКПП И.. Уведомяването на дирекция „БДС“ за влязлото в сила определение е от компетентността на СРС. Ограничението е заличено в информационната система на МВР на 26.11.2018г., в деня, в който от СРС е пристигнало писмо рег. № 86339527.

Ответникът Главна дирекция „Гранична полиция“ в отговора на исковата молба възразява за недопустимост на иска ако е квалифициран по чл.2 ЗОДОВ, както се сочи в първоначалната искова молба. Поддържа още, че протоколът по чл.65 ЗМВР няма характер на индивидуален административен акт. Излага подробни съображения за неоснователност на иска с оглед съответстващите на нормативните изисквания действия на органите за граничен контрол.

В съдебно заседание ищцата лично и чрез адв. Ж. поддържа иска и твърди, че месец преди екскурзията до Гърция от септември 2018г. заедно с адвоката си проверили в СРС дали МВР е уведомено, че забраната за напускане на страната е отпаднала. В деловодството потвърдили, че писмото е изпратено и я уверили, че след около 30 дни забраната би следвало да бъде отменена.

В писмено становище по чл.149, ал.3 ГПК вр. чл.144 АПК пълномощниците на Т. подчертават, че по делото безспорно е установено бездействието на органи при МВР да заличат от информационните масиви на ведомството ограничителната мярка; че липсата на адекватна комуникация в администрацията на МВР е довела до пропуск да бъде отразен в системата влязъл в сила съдебен акт. Позовават се на свидетелските показания на бащата и сина на ищцата, установяващи категорично претърпените от нея силен срам, душевна болка, страдание, негативни емоции поради това, че Т. е станала обект на неудобни въпроси, хули в резултат на свалянето ѝ от автобуса и продължилото повече от час задържане в помещението на ГКПП И..

Ответникът Главна дирекция „Гранична полиция“ чрез представител по пълномощие моли искът да бъде отхвърлен, претендира юрисконсултско възнаграждение и възразява за прекомерност на заплатеното адвокатско такова. В писмено становище по чл.149, ал.3 ГПК вр. чл.144 АПК излага подробни съображения за неоснователност на иска.

Ответникът Министерство на вътрешните работи чрез юрк. Т. отрича основателността

на иска, претендира разноски и заявява същото възражение за хонорара на пълномощниците на Т..

Представителят на СГП дава заключение за основателност на иска. Сочи, че действията на граничните служители са безвиновни, но това е без значение. Определението за отмяна на забраната не е било въведено в системата, но обективната възможност да го въведат по-бързо в информационните масиви съставлява деликтът.

От фактическа страна се установява:

С протоколно определение от 12.07.2018г. по н о х дело № 6823/ 2018г. на СРС, НО, 135 състав е отменена взетата спрямо подсъдимата Т. А. Т. мярка за процесуална принуда „забрана за напускане пределите на страната“. Приложеният към исковата молба препис от този съдебен акт не съдържа отразяване относно момента, в който същият е влязъл в сила.

На 10.09.2018г. ищцата платила на [фирма] 358,23 лв. за екскурзия до Т. с начална дата 22.09.2018г. и крайна 24.09.2018г.

На 24.09.2018г. в 16,15 ч. от П. Д., мл. експерт – ко в ГКПП И. е съставен протокол за полицейско предупреждение спрямо Т. Т. да изпълнява отправеното до нея устно разпореждане да не прави опит за пътуване извън пределите на Република България преди да се увери, че наложеното ѝ ограничение по чл.68 НПК е отменено. Това обстоятелство е отразено в Докладна записка УРИ 5395р 15061/ 24.09.2018г. на командира екип на ГКПП И..

Справка от информационната система на МВР (л.41-42) сочи, че в нея е отразено въведена на 18.08.2017г. в 15,47 ч. забрана за напускане на страната спрямо Т. А. Т. по чл.68 НПК. Ограничението е снето на 26.11.2018г. в 15,05 ч. въз основа на писмо на СРС по н о х дело № 6823/ 2018г. на СРС. От извлечение от информационния масив на МВР се установява, че ищцата е влязла в Република България през ГКПП И. на 24.09.2018г. в 16,08 ч.

Според писмо УРИ 285300 15233-04.12.2020г. на началник отдел АПОМАП при дирекция „Български документи за самоличност“ – МВР:

в изпълнение на постъпило на 18.08.2017г. в ДБДС постановление пр. пр. 43328/ 2016г. от 18.08.2017г. на СРП по досъдебно производство № 513 ЗМИП 5036/ 2017г. по описа на СДВР, пр. пр. № 43328/ 2016г. по описа на СРП, спрямо Т. А. Т. на същата дата е въведена мярка „забрана за напускане пределите на Република България“ по чл.68 НПК;

в изпълнение на постъпил на 23.11.2018г. в ДБДС заверен препис на протокол от 12.07.2018г. по н о х д № 6823/ 2018г. по описа на СРС, НО, 135 състав, спрямо Т. А. Т. на 26.11.2018г. е въведена отмяна на мярката „забрана за напускане пределите на Република България“ по чл.68 НПК по досъдебно производство № 513 ЗМИП 5036/ 2017г.82018г. по описа на СДВР, пр. пр. № 43328/ 2016г. по описа на СРП.

А. Т., баща на ищцата, разпитан в осз на 02.02.2021г., споделя, че през септември 2018г. заедно с дъщеря си и внука си посетили Гърция, но по обратния път при влизане в България Т. е свалена от автобуса и отведена в помещението на ГКПП. Свидетелят и внукът му също били свалени от автобуса за кратко. Дъщеря му се забавила около половин час, върнала се в автобуса разплакана, подута и зачервена. По-късно получила кръвоизлив. Т. бил наясно със забраната на Т., но знаел, че е отменена. Свидетелят и внукът му седели на задни седалки, докато дъщеря му била по-напред в превозното средство. Останалите пътници шушукали, било им неприятно, че автобусът е спрял. Никой от полицаите не разгласил пред останалите пътници за

какво е задържана Т..

П. И., син на ищцата, разпитан в същото съдебно заседание, споделя, че през септември 2018г. е пътувал с майка си до остров Т.. Не знаел, че тя има забрана за напускане на страната. На излизане от България нямало проблеми, проверката на граничните власти приключила за около 10 минути. На влизане обаче били взети личните им карти, след което Т. е отведена от автобуса. Повече от час синът ѝ не знаел какво се случва. По-късно той и дядо му също са свалени от автобуса, но не им обяснили причината. След като майка му е се върната в превозното средство, пътниците я гледали с недоволство, защото станала причина за забавяне на пътуването. Т. била разстроена, плачела.

Показанията на свидетелите, въпреки близките родствени отношения с ищцата, са последователни, логични и кореспондиращи си с писмените доказателства по делото за периода на екскурзията до гръцкия остров, за граничната проверка при влизането им в България, за забавянето на пътуването, което тя е причинила. Несъответствията помежду им са в частта относно мястото, на което е седяла ищцата в автобуса (баща ѝ сочи, че двамата с внука му са пътували на задни седалки, докато Т. е била по-напред), но не са съществени предвид близките им отношения с ищцата, от които произтичат непосредствени впечатления за нейното емоционално състояние.

При горната фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Предявеният иск е допустим: претендират се неимуществени вреди, настъпили в резултат на:

незаконосъобразно фактическо бездействие на служители на МВР, изразяващо се в неотразяване в информационната система на ведомството на съдебен акт – влязло в сила протоколно определение, с което е отменена наложена спрямо ищцата мярка за процесуална принуда „забрана за напускане на пределите на Република България“; и незаконосъобразни действия на служители на ГКПП „И.“, изразяващи се в незаконосъобразно сваляне от автобус, задържане и съставяне на протокол за полицейско предупреждение на 24.09.2018г.

По отношение на пасивната процесуална легитимация по чл.205, ал.1 вр. ал.2 АПК: при фактически твърдения за незаконосъобразно бездействие на служители на МВР да отразят в информационната система влезлия в сила съдебен акт пасивно легитимирана по иска е дирекция „Български документи за самоличност“, която не е юридическо лице – арг. чл.37, ал.2 ЗМВР вр. чл.11, ал.1, т.1 ПУЗМВР и чл.83, т.5 ПУДМВР. По отношение на поддържаните незаконосъобразни действия – сваляне от автобус, задържане в ГКПП и съставяне на протокол за полицейско предупреждение, доколкото изхождат от служители на ГКПП „И.“, легитимиран ответник е ГД „Гранична полиция“, която е юридическо лице по чл. 37, ал.2 вр. чл.38, т.4 ЗМВР.

По основателността на иска:

Съгласно чл.1, ал.1 от ЗОДОВ държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнението на административна дейност. Следователно, за да възникне отговорност за дейността на администрацията, предвидена в чл.1, ал.1 от ЗОДОВ, трябва да са налице следните три елемента от правопораждащия фактически състав, посочени в разпоредбата, а именно: 1. незаконосъобразен акт, действие или бездействие; 2. имуществени или неимуществени вреди и 3. пряка причинна връзка между тях. Тази отговорност е безвиновна - съгласно чл.4 от ЗОДОВ държавата дължи обезщетение за всички

имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това дали са причинени виновно от длъжностното лице. След анализ за наличието на посочените предпоставки на отговорността съдът намира следното:

Безспорно е, че ответниците МВР и ГДГП са административни органи и попадат в кръга на възможните субекти, отговарящи по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ – първият по отношение на поддържаното бездействие на служител на дирекция „Български документи за самоличност“, а вторият – по отношение на действията на служителите на ГКПП „И.“.

Бездействието на служител на дирекция „БДС“ да заличи наложената спрямо Т. мярка за процесуална принуда в резултат от нейната отмяна по съдебен ред по необходимост обуславя действията на служителите на ГД „Гранична полиция“. Това е така, доколкото действията на граничните служители се основават на наличната в информационния масив на МВР информация за наложената спрямо ищцата мярка за процесуална принуда.

При липсата на спор, че:

спрямо Т. А. Т. е (била) наложена мярка за процесуална принуда по чл.68, ал.1 НПК „забрана за напускане на пределите на Република България“;

мярката е отменена с протоколно определение от 12.07.2018г. по н о х дело № 6823/2018г. по описа на СРС, НО, 135-ти състав;

съдебният акт подлежи на обжалване и протестиране по реда на глава 22 НПК, относим към преценката на законосъобразността на спорното бездействие на орган на МВР е редът, по който определението на СРС, след влизането му в сила, подлежи на изпълнение – глава Тридесет и втора от НПК. Чл.416, ал.1, изр.1 НПК гласи, че препис от присъдата, с която подсъдимият е оправдан или освободен от наказателна отговорност или от изтърпяване на наказанието, както и препис от определението за прекратяване на наказателното производство, се изпраща на съответните органи за връщане на изетите документи, ценности и други предмети, както и за снемане на полицейската регистрация. В разглеждания случай наложената от СРП мярка по чл.68, ал.1 НПК е въведена в информационен фонд от дирекция „БДС“ в изпълнение на правомощието по чл.83, т.5 ПУДМВР. Няма съмнение, че на това задължение на визиращия орган съответства задължението му да заличи въведената мярка съобразно чл.416, ал.1 НПК. Както е посочено в писмо УРИ 285300 15233-04.12.2020г. на началник отдел АПОМАП при дирекция „Български документи за самоличност“ – МВР (л.76 от делото), в изпълнение на постъпил на 23.11.2018г. в ДБДС заверен препис на протокол от 12.07.2018г. по н о х д № 6823/ 2018г. по описа на СРС, НО, 135 състав, спрямо Т. А. Т. на 26.11.2018г. е въведена отмяна на мярката „забрана за напускане пределите на Република България“ по чл.68 НПК по досъдебно производство № 513 ЗМИП 5036/ 2017г.82018г. по описа на СДВР, пр. пр. № 43328/ 2016г. по описа на СРП. Следователно задължението за сезиране на дирекция „БДС“ с данни за отмяна на мярката за процесуална принуда е на орган на съдебната власт и несвоевременното му изпълнение не може да остане в тежест на административния орган – дирекция „Български документи за самоличност“. Както се сочи в цитираното писмо, заверен препис от влязлото в сила определение е постъпил в дирекцията на 23.11.2018г. (петък) и мярката е заличена на 26.11.2018г. - понеделник (а не веднага, както се сочи в двата отговора на исковата молба). Следователно към 24.09.2018г. мярката е била видима в информационния масив на МВР и логично е довела до

задържане на ищцата и съставяне на протокол за полицейско предупреждение.

Недоказано остана твърдението в исковата молба, че Т. е носела със себе си заверен препис от влязлото в сила определение по цитираното но х дело. Тя не потвърди този факт в обясненията си в осз на 02.02.2021г., дори косвени данни в тази насока не съдържат показанията на свидетелите близки роднини.

По изложените съображения съдът приема, че липсва релевантно по чл.1 ЗОДОВ бездействие на служител на дирекция „БДС“, а това означава, че първият елемент на фактическия състав на отговорността по отношение на ответника МВР не е установен. От изложения анализ на приложимите разпоредби не произтича и различен извод по отношение на ответника ГД „Гранична полиция“. Действията по задържането на Т. за времето, през което ѝ е съставен протокол за полицейска предупреждение се основават на чл.1, §1, т.2е от регламент (ЕС)2017/458 на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2017 за изменение на Регламент (ЕС) 2016/399 Кодекс на шенгенските граници, предвиждащ, че спрямо лицата, ползващи се с право на свободно движение се осъществяват „несистемни проверки“ при излизане от страната, основани на оценка на риска. На същите граници обаче при влизане в страната задължително се извършват „системни гранични проверки“ чрез справка в А. „Граничен контрол“ на всички лица и техните пътни документи в базите данни. Съгласно чл.29, ал.1 от Инструкция 8121з-813/ 9.07.201г. за реда и организацията за осъществяване на граничните проверки на граничните контролно-пропускателни пунктове лицата, които се ползват с право на свободно движение съгласно правото на съюза, превозните средства, с които пътуват, и притежаваните от тях вещи могат да бъдат обект на допълнителни контролни процедури в рамките на минималната гранична проверка, когато са обекти на националната, ШИС или информационната система на И.. Именно такава проверка спрямо Т. е извършена от служителя на ГДГП на 24.09.2018г. При констатация, че в информационната система е отразена забрана за излизане от България по чл.68 НПК с дата на залагане 18.08.2017г., е извършена последваща проверка и съставяне на протокол по чл.65 ЗМВР, нямащ характеристиките на индивидуален административен акт. При извод за неустановеност на първия елемент на фактическия състав на отговорността по чл.1 от ЗОДОВ обсъждането на останалите от тях е безпредметно. Искът е неоснователен и следва да бъде отхвърлен.

На всеки от ответниците при този изход на спора и при своевременно заявените искания се следва юрисконсултско възнаграждение по чл.10, ал.4 ЗОДОВ, чл.37 ЗПП и чл.25 НЗПП, което, с оглед обема и качеството на осъществената процесуална защита, съдът определя на 150 лв. за МВР и за ГДГП.

По тези съображения съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от Т. А. Т. чрез адв. А. П. срещу Главна дирекция „Гранична полиция“ и срещу Министерството на вътрешните работи иск за обезщетение на неимуществени вреди в размер на 5000 лв., претърпени от незаконосъобразни действия на служители на ГКПП И., изразяващи се в

незаконното сваляне от автобус, задържане и съставяне на протокол за полицейско предупреждение на 24.09.2018г. и бездействието на служители на МВР, които не са отразили в съответната информационна система съдебен акт – влязло в сила протоколно определение, с което е отменена наложена спрямо ищцата мярка за процесуална принуда „забрана за напускане на пределите на Република България“.

ОСЪЖДА Т. А. Т. да заплати на Министерството на вътрешните работи 150 (сто и петдесет) лв. юрисконсултско възнаграждение.

ОСЪЖДА Т. А. Т. да заплати на Главна дирекция „Гранична полиция“ при Министерството на вътрешните работи 150 (сто и петдесет) лв. юрисконсултско възнаграждение.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщението до страните, че е постановено.

СЪДИЯ: